

ARAŞTIRMA DOSYASI

Türkiye’de Yaşam Maliyeti 2026

Hane bütçesini konut, gıda, gelir grubu ve hane büyüklüğü üzerinden inceliyoruz. 2025 harcama yapısı ile Ağustos 2026 fiyat hareketleri, yaşam maliyetinin neden herkese aynı yansımadığını gösteriyor.

%67,9 | düşük gelir grubunda konut ve gıda payı

Verinin söylediği

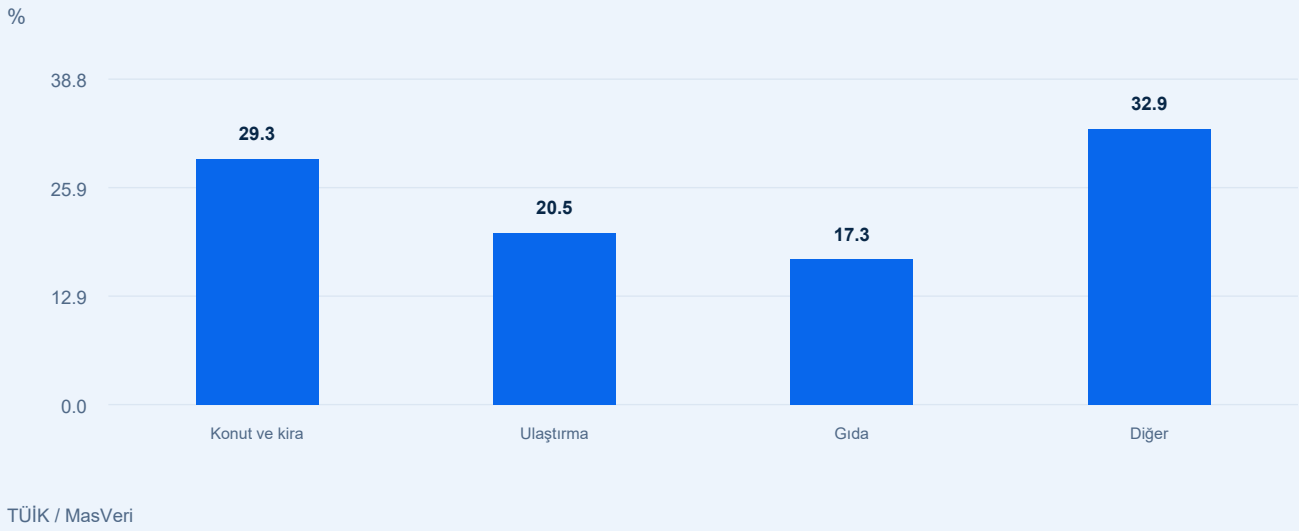
- 01 Bütçenin üç büyük kalemi
- 02 Konut payının zaman içindeki hareketi
- 03 Gelir azaldığında konutun ağırlığı
- 04 Gıdada ortalamanın gizlediği fark
- 05 Tek yaşamak bütçeyi nasıl değiştiriyor?
- 06 2026 fiyatları bu yapıya nasıl yansıyor?
- 07 Neden tek bir aylık TL tutarı vermiyoruz?
- 08 Hane ve kurumlar için okuma çerçevesi
- 09 Yöntem, kaynak ve karşılaştırma sınırları

01 Bütçenin üç büyük kalemi

Türkiye’de yaşam maliyetini anlamanın ilk adımı, harcamaların hangi başlıklarda toplandığını görmektir. TÜİK’in 2025 Hanehalkı Tüketim Harcaması sonuçlarında konut ve kira %29,3, ulaştırma %20,5, gıda ve alkolsüz içecekler %17,3 pay alıyor. MasVeri hesabıyla bu üç başlık toplam tüketim harcamasının %67,1’ini oluşturuyor. Geri kalan %32,9 ise diğer mal ve hizmetlere dağılıyor.

Bu tablo, bütçenin yaklaşık üçte ikisinin üç geniş alanda toplandığını gösteriyor. Ancak oranlar her hanenin aynı dağılımla harcadığını söylemez. Ulaştırma motorlu taşıt alımlarını da içerdiği için yalnızca işe gidip gelme gideri olarak okunmamalıdır. Konut kaleminin içinde de nakit kira dışındaki bileşenler bulunur.

Şekil 1 / Hane bütçesi: üç büyük harcama

2025 hane bütçesi dağılımı; aylık TL tutarı değildir. Konut kalemi izafi kirayı da içerir.

02 Konut payının zaman içindeki hareketi

Konut ve kira payı yayımlanmış yıllık sonuçlarda 2023’te %23,9, 2024’te %26,0 ve 2025’te %29,3 düzeyinde. İki uç yıl arasındaki fark 5,4 yüzde puan; son iki yıl arasındaki fark ise 3,3 yüzde puandır. Bu karşılaştırma harcama bileşiminde konut başlığının daha fazla yer kapladığını gösteriyor.

Bütçe payındaki yükselişi kira fiyatlarının aynı oranda arttığı şeklinde okumamak gerekir. Payın değişmesi ilgili kalemin tutarından, diğer kalemlerin hareketinden, tüketim tercihlerinden ve hane bileşiminden etkilenebilir. Ayrıca yıllar arası sınıflama ve araştırma açıklamaları dikkate alınmalıdır. Grafik, konut fiyat endeksi veya kiracıların ödediği ortalama kira serisi değildir.

Şekil 2 / Konutun bütçedeki payı

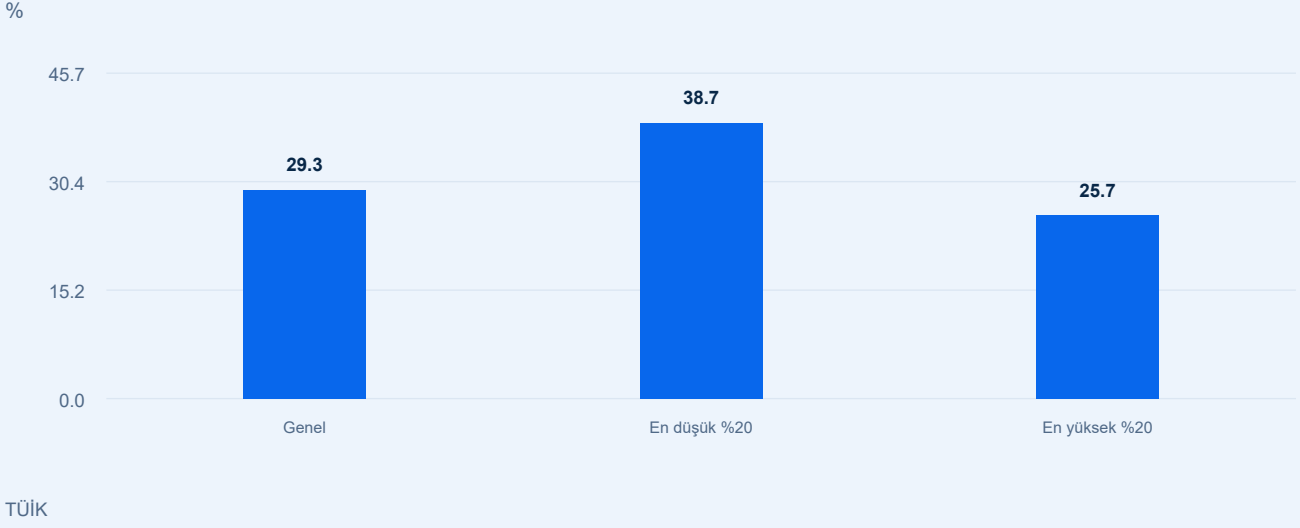
2025 hane bütçesi dağılımı; aylık TL tutarı değildir. Konut kalemi izafi kirayı da içerir.

03 Gelir azaldığında konutun ağırlığı

En düşük gelirli %20'lik grupta konut ve kira harcamalarının payı %38,7. En yüksek gelirli %20'lik grupta aynı pay %25,7. MasVeri'nin hesapladığı fark 13 yüzde puan. Genel ortalama olan %29,3, bu iki grubun karşılaştığı bütçe yapısını tek başına temsil etmiyor.

Düşük gelir grubunda konutun daha büyük pay alması, diğer harcama başlıklarına ayrılan görelî alanın daha sınırlı olduğunu gösterir. Bununla birlikte yüzde paydan hareketle hangi grubun kaç lira kira ödediği hesaplanamaz. Yüksek gelir grubunun payı daha düşük olsa da parasal harcaması daha yüksek olabilir. Bu nedenle pay ile harcama tutarını ayrı ölçüler olarak izlemek gerekir.

Şekil 3 / Gelir gruplarında konut payı

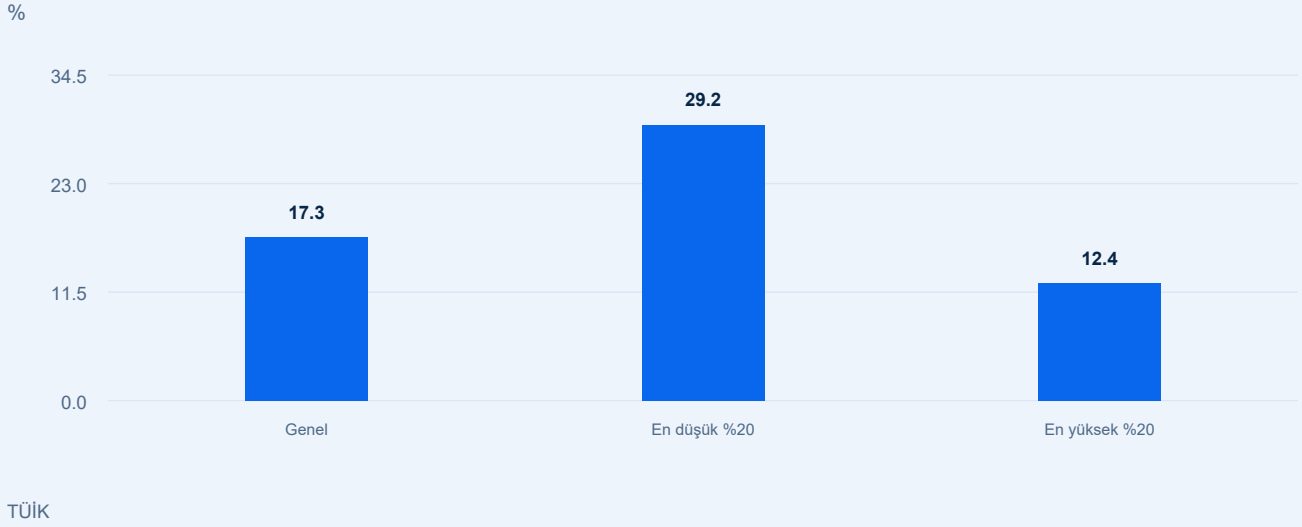

2025 hane bütçesi dağılımı; aylık TL tutarı değildir. Konut kalemi izafi kirayı da içerir.

04 Gıdada ortalamanın gizlediği fark

Gıda ve alkolsüz içeceklerin payı en düşük gelir grubunda %29,2, en yüksek gelir grubunda %12,4. Aradaki 16,8 yüzde puanlık fark, aynı ulusal gıda fiyat değişiminin farklı hane bütçelerinde neden farklı ağırlık taşıyabileceğini açıklayan bir başlangıçtır. Genel pay ise %17,3'tür.

Konut ve gıda birlikte ele alındığında düşük gelir grubunda %67,9, yüksek gelir grubunda %38,1 elde ediliyor. Aradaki fark 29,8 yüzde puan. Bu hesap bir yoksulluk sınırı veya zorunlu harcama tanımı üretmez; iki harcama grubunun toplamını gösterir. Beslenme miktarı, ürün kalitesi veya tüketim yeterliliği de bu paylardan tek başına belirlenemez.

Şekil 4 / Gelir gruplarında gıda payı

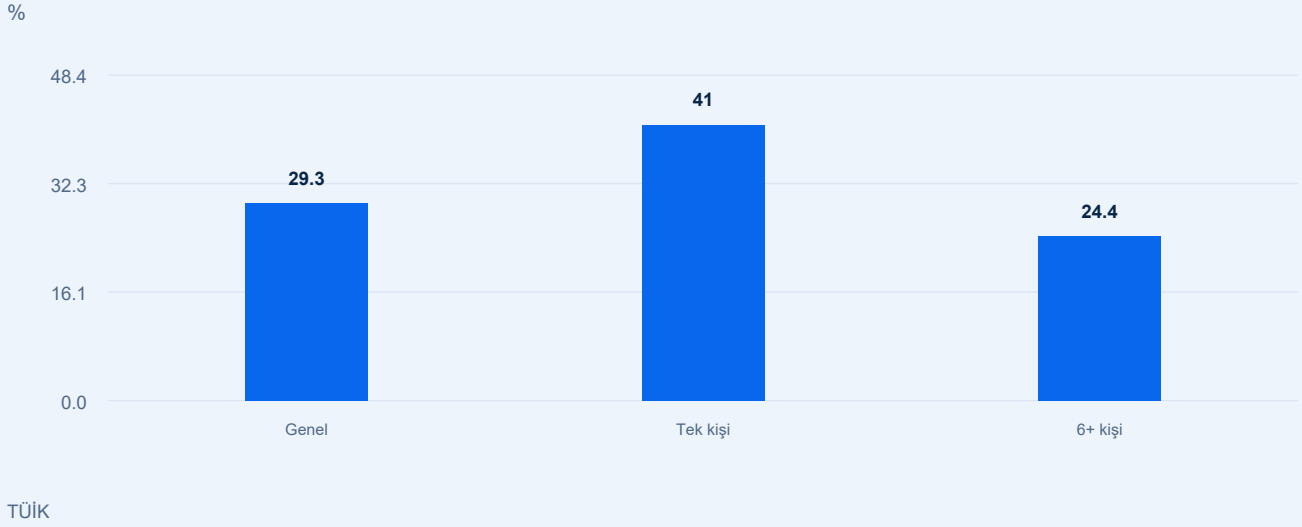
2025 hane bütçesi dağılımı; aylık TL tutarı değildir. Konut kalemi izafi kirayı da içerir.

05 Tek yaşamak bütçeyi nasıl değiştiriyor?

Tek kişilik hanelerde konut ve kira payı %41,0; altı ve daha fazla kişilik hanelerde %24,4. Fark 16,6 yüzde puandır. Konutun tek kişilik bütçede daha yüksek ağırlık taşıması, hane büyüklüğünün yaşam maliyeti analizinde neden önemli olduğunu gösteriyor. Tek bir ulusal ortalamanın farklı yaşam düzenlerini temsil etmesi beklenemez.

Buna karşılık kalabalık hanelerde gıda payı %23,7, tek kişilik hanelerde %14,3'tür. Harcama bileşimi hane yapısıyla birlikte değişir. Bu sonuçlardan kişi başına kira veya tasarruf miktarı hesaplamıyoruz. Konutun büyüklüğü, mülkiyet durumu, şehir, yaş ve gelir gibi etkenler aynı anda değişebildiği için gözlenen farkı yalnızca ortak yaşamaya bağlamıyoruz.

Şekil 5 / Hane büyüklüğüne göre konut payı

2025 hane bütçesi dağılımı; aylık TL tutarı değildir. Konut kalemi izafi kirayı da içerir.

06 2026 fiyatları bu yapıya nasıl yansıyor?

Ağustos 2026'da yıllık TÜFE %31,51. Gıda ve alkolsüz içeceklerde yıllık artış %33,79, ulaşırmada %35,08, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlarda %39,77. Seçilen üç grubun yıllık artışı genel endeksin üzerinde bulunuyor. Bu görünüm, bütçenin büyük kalemlerindeki fiyat baskısını ayrı ayrı izlemeyi anlamlı kılıyor.

Ancak 2025 hane bütçesi paylarını bu oranlarla çarpıp bir hanenin kesin 2026 enflasyonunu hesaplamıyoruz. Dönemler, sınıflamalar ve ağırlıklar aynı değildir. Harcama araştırmasının konut ve kira başlığı ile TÜFE'nin konut ve enerji grubu birebir özdeş kabul edilemez. Burada iki kaynak, harcama yapısı ve güncel fiyat yönü için yan yana okunuyor.

Şekil 6 / Temel gruplarda yıllık fiyat artışı

Ağustos 2026, yıllık değişim. TÜFE 2025=100; fiyat düzeyi değil değişim oranıdır.

07 Neden tek bir aylık TL tutarı vermiyoruz?

Herkes için geçerli bir aylık yaşam gideri tutarı oluşturmak için bu veriler yeterli değildir. Kiracı ile ev sahibi, yalnız yaşayan ile çocuklu aile, toplu taşıma kullanan ile araç sahibi aynı bütçeye sahip değildir. Şehir ve konut niteliği de toplam gideri değiştirir. Bu nedenle rapor bir aileye veya şehre özgü asgari geçim bütçesi sunmuyor.

Örneğin konut başlığında izafi kira bulunması, gözlenen harcama payının tamamının banka hesabından çıkan kira ödemesi olmadığı anlamına gelir. Ulusal payları rastgele bir toplam gelire çarpıp gerçek aylık masraf gibi sunmak yanıltıcı olur. Raporun güçlü olduğu alan, giderlerin bileşimini ve gruplar arasındaki farklılaşmayı görünür kılmasıdır.

08 Hane ve kurumlar için okuma çerçevesi

Bir hane için pratik başlangıç, kendi konut, gıda ve ulaşım giderlerini aynı dönem içinde ayrı kaydetmektir. Ardından ulusal harcama paylarıyla karşılaştırma yapılabilir. Bu karşılaştırma bir doğru bütçe standardı belirlemez; hangi kalemlerin kişinin yaşam düzeninde daha fazla yer tuttuğunu gösterir. Nakit giderler ile izafi kira gibi hesaplanmış kalemler ayrı tutulmalıdır.

Kurumlar açısından tek ortalama yerine gelir ve hane büyüklüğü ayrımları daha açıklayıcıdır. Ürün paketi, hizmet fiyatı veya sosyal destek tasarımı yalnızca genel TÜFE'ye bakmak bütçe bileşimindeki farkları kaçırabilir. Bununla birlikte bu rapor gelir yeterliliğini, destek ihtiyacını veya belirli bir politikanın etkisini ölçmek için gereken ayrıntılı hane verilerinin yerini tutmaz.

09 Yöntem, kaynak ve karşılaştırma sınırları

Kaynaklar TÜİK'in 2023, 2024 ve 2025 Hanehalkı Tüketim Harcaması sonuçları ile Ağustos 2026 Tüketici Fiyat Endeksi bültenidir. Grafiklerde harcama payları yüzde, gruplar arasındaki farklar yüzde puan olarak kullanıldı. Toplamlar yayımlanmış yuvarlanmış paylar üzerinden hesaplandı; bu nedenle küçük yuvarlama farkları görülebilir.

2026 başlığı, değerlendirme yılını ve güncel fiyat görünümünü belirtir; 2026 tam yıl hane bütçesi sonucu anlamına gelmez. Sayısal kaynak TÜİK'tir; karşılaştırmalar, grafik düzeni ve yorumlar MasVeri tarafından oluşturuldu. Rapor yayımlandığı veri dönemini korur. Kullanıcı talebi ve ayrı bir kaynak kontrolü olmadan eski raporun rakamları sonraki dönem sonuçlarıyla değiştirilmez.

Kaynak ve kapsam

Bütçe: 2023–2025. Fiyatlar: Ağustos 2026. Tam yıl 2026 sonucu veya aylık TL geçim bütçesi değildir.

Hane bütçesi: üç büyük harcama

MasVeri: $100 - 29.3 - 20.5 - 17.3 = 32.9$

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Konutun bütçedeki payı

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[TÜİK / 2 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[TÜİK / 3 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Gelir gruplarında konut payı

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Gelir gruplarında gıda payı

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Hane büyüklüğüne göre konut payı

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Temel gruplarda yıllık fiyat artışı

[TÜİK / 1 / veriportali.tuik.gov.tr](#)

[CSV / MasVeri](#)

Yönetici özeti

%67,9 | düşük gelir grubunda konut ve gıda payı

01 Konut, ulaşım ve gıda toplam harcamanın %67,1'ini oluşturuyor.

02 Konut ve gıdanın toplam payı düşük gelir grubunda %67,9; yüksek gelir grubunda %38,1.

03 Ağustos 2026 fiyatları güncel baskıyı gösteriyor; 2025 bütçe yapısıyla birleştirilerek kesin kişisel enflasyon hesaplanmıyor.